SAYI : 30

Fiyatı: 100 kr.

Adres : P.K. 68
ZONGULDAK

3 EYLÜL 1975

İŞÇİ DAVASI

«Belli bir ülkede sosyalist hareket ne kadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girişmelidir.»

DÜNYADA DETANT — ÜLKEDE SOSYALİZM

Sosyalist Partilerin Genel Başkanları ile "İŞÇİ DAVASI" nın röportajı :

SOSYALİST PARTİLER VE SEÇİM

12 EKİM 1975 PAZAR GÜNÜ SENATO YENİLEME VE SENATO VE MİLLETVEKİLİ ARA SEÇİMLERİ YAPILACAKTIR. BU NEDENLE GAZETEMİZ, DÖRT SOSYALİST PARTİDEN ÜÇÜNÜN GENEL MERKEZİNE GİDEREK BU PARTİLERİN GENEL BAŞKANLARIYLE ÖZEL OLARAK GÖRÜŞTÜ. SEÇİMLER HAKKINDA FİKİRLERİNİ SORDU. SOSYALİST PARTİ GENEL BAŞKANI M. ALİ AYBAR İSTANBUL'DA BULUNMADIĞINDAN KENDİSİYLE GÖRÜŞEMEDİK.

AYRICA, KENDİSİYLE GÖRÜŞTÜĞÜMÜZ SOSYALİST PARTİ LİDERLERİNDEN TİP GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN, PARTİSİNİN YETKİLİ KURULLARINDAN ÇIKMIŞ BROŞÜR VE BÜLTENLER DIŞINDA «BUGÜN İÇİN» BAŞKACA BİRŞEY SÖYLEYEMEYECEĞİNİ AÇIKLADI. BU DURUM KARŞISINDA TİP'İN SEÇİMLER HAKKINDAKİ TAVRINI «GÜNCEL GÖREV» ADLI BROŞÜRDEN VE TİP GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN İMZASIYLE TSİP GENEL BAŞKANI AHMET KAÇMAZ'A CEVABEN YAYIMLANMIŞ BÜLTENDEN AKTARIYORUZ.

SORULAR

1 — EKİM AYINDA YAPILACAK SEÇİMLERDE PARTİ OLARAK NASIL BİR POLİTİKA İZLEYECEKSİNİZ? ÜYELERİNİZE, SEÇMENLERİNİZE, İŞÇİLERE VE SOSYALİSTLERE NE ÖNERECEKSİNİZ?

2 — SOSYALİSTLERİN BİR ARAYA GELEREK BAĞIMSIZ ADAYLAR ÇIKARIP SOSYALİST PROPAGANDA YAPMALARINI DÜŞÜNDÜNÜZ MÜ?

3 — BU SEÇİMLERDEN SOSYALİSTLERİN BEKLEDİKLERİ SİZCE NE OLABİLİR?

4 — DİSK YÖNETİCİLERİNİN, SOSYALİST PARTİLER DURURKEN CHP'YI DESTEKLEMEKTE ISRAR ETMELERİNİ NASIL KARŞILIYORSUNUZ?

Gazetemiz Sahibi Yıldırım Eryılmaz, TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın seçimler hakkındaki görüşünü alırken görülüyor. (Foto: İşçi Davası)

AHMET KAÇMAZ : Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP) Genel Başkanı

Cevap 1 — Seçim Yasasının anti - demokratik hükümleri nedeniyle 12 ekim seçimlerine parti olarak katılamıyoruz. Ancak, bizce işçi sınıfının seçimlerde, bağımsız ideolojisinin propagandası yapılmalıdır. Bunun yolları aranmalıdır. Bu amaçla biz, CHP'nin solundaki diğer partilere çağrıda bulunduk: Bu seçimlerde işçi sınıfının bağımsız ideolojisinin propagandasının yapılması için güç ve eylem birliği önerdik. TİP dışındaki partiler buna olumlu cevap verdi. Görüşmeler henüz kesin sonuca bağlanmadı. Ancak şu anda iki durum var: Seçim kampanyasına ya TBP listesinden bağımsız adaylar çıkararak katılacağız, ya da - bu sağlanmadığı taktirde - bağımsız adaylar çıkararak katılacağız.

Cevap 2 — Bunu düşündük. TBP listesinden seçim kampanyasına katılmak mümkün olmazsa, ya da bu formülün mümkün olmayacağı bölgelerde (TBP, bütün seçim bölgelerinde, örneğin Zonguldak'ta seçime girmiyor) bağımsız sosyalist adaylar yoluyla kampanyaya katılmak görüşündeyiz. Bu fikre katılan sosyalistlerle birlikte çalışmayı elbette uygun görürüz.

Cevap 3 — Bizim bu seçimlerden beklediğimiz; işçi sınıfının bağımsız ideolojisinin propagandasının yapılmasıdır. Başka bir beklediğimiz yok.

Cevap 4 — Bizce bu yanlış bir tutumdur. Seçim kampanyası sırasında, MC partileri en başta olmak üzere DP ve CHP'yi de eleştireceğiz. Bu arada TİP'in tutumunu ve DİSK'in yanlış tutumunu da kitlelere anlatacağız.

BEHİCE BORAN
Türkiye İşçi Partisi (TİP) Genel Başkanı

TİP Genel Başkanı Behice Boran (Foto: İşçi Davası)

TİP Genel Başkanı Behice Boran, kendisine yönelttiğimiz sorular hakkında, «Güncel Görev» adlı broşürlerinde yazılanların ve TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'a kendi imzasıyle gönderilen «Cevap bülteninde» yazılanların dışında birşey söyleyemeyeceğini belirtti.

Adı geçen broşür ve bültende, sorularımıza kesin cevap bulunmamakla birlikte, konuyla ilgili olarak şunlar söylenmektedir :

TİP'in «Güncel Görev» adlı broşüründe, MC hükümeti, «Emperyalizme bağımlılığın, politik ve ekonomik geriliğin odak noktası, önümüzdeki seçimlerde yıkılması gereken bir kalesi» olarak konmuştur. ((4 nolu paragraf). Ülkenin iç ve dış sorunlarına kalıcı çözüm yolunun işçi ve emekçi sınıfların iktidarında mümkün olacağı belirtildikten sonra; «Bu gerçekleştirilinceye kadar önümüzdeki ivedi, geciktirilmez sorun, bir an önce daha demokratik bir iktidarın oluşturulması, işbaşına getirilmesidir.» denmiştir. Böyle bir iktidarın nasıl oluşturulacağı açıkça söylenmemekle birlikte güz seçimlerinin «Görünüşü» şöyle çizilmiştir: «Güz seçimleri, içte politik güçlerin bir ölçüde göstergesi olacaktır. Bir ölçüde diyoruz, çünkü gerçek sol - sosyalist hareket - bu seçimlerde yer almayacaktır. Bu durumda, gerici, faşizan MC karşısında demokratikleşmenin temsilcisi olarak seçimlerde CHP gözükecektir. CHP'nin alacağı oylar, sadece MC partileri ve partizanları tarafından değil, iç ve dış kamuoyu tarafından da Türkiye'de demokratik güçlerin göstergesi olarak yorumlanacak, öyle kabul edilecektir.»

Nitekim, aynı bildirgenin (6) nolu paragrafında, «Türkiye İşçi Partisi önümüzdeki seçimlerde MC oylarının geriletilmesini, MC hükümetinin iktidardan düşer duruma getirilmesini ivedi hedef kabul eder. Politik demokratikleşmeyi, bağımsızlık - demokrasi - sosyalizm mücadelesinin kısa vadeli açıdan güncel baş sorunu olarak gördüğünden, CHP'nin bu uğurda uğraşının yanında olur denmektedir.

Kaldı ki, TİP Genel Başkanı Behice Boran imzasıyle yayımlanan bültende, «Partimiz, seçimleri boykot etmemekle birlikte, dolaylı yollardan herhangi bir biçimde seçimlere katılmayı yararlı görmemektedir.» denmektedir. Bütün bunlardan çıkan sonuç şudur ki, TİP, seçimlerde CHP'nin desteklenmesinden yana görünmekle birlikte bunu açıkça söylemek istememektedir.

TEP Genel Başkanı Mihri Belli, Gazetemiz Sahibi Yıldırım Eryılmaz'a Partisinin seçimler hakkındaki tavrını açıklıyor. (Foto: İşçi Davası)

MİHRİ BELLİ TEP Genel Başkanı

Cevap 1 — Bu seçimlerde başlıca hedef, MC'nin geriletilmesi. CHP'nin, MC alternatifi olarak hazırlanma çabaları da var. Ancak, CHP'nin küçükburjuva devrimci tarafı da var. O bakımdan CHP'yi diğer burjuva partileri ile aynı kefeye koyamayız. Ancak, sosyalist hareket bölünmüş olmasına rağmen, bağımsızlığını korumasını bilmeli. Ve CHP'yi «Şerrin ehveni» olarak kayıtsız şartsız destekleme durumuna düşülmemelidir.

Cevap 2 — TEP olarak bizce, seçime katılan Birlik Partisi listesinden bağımsız aday sıfatıyle yer almak söz konusu olamaz. Seçimlerde - doğru tutum, anti - demokratik seçim yasasının özellikleri gözönünde tutularak, ne gerekli ise onu yapmaktır. Bu, mahalli şartlar gözönünde tutularak, anti - emperyalist, anti - faşist çizgiye en yakın adaylara oy verilmesi demektir.

Cevap 3 — Seçim kampanyası esnasında 4 sosyalist parti, yani TEP, TSİP, TİP ve SP birlikte hareket ederek Türkiye'deki sosyalist birikimin ağırlığını duyurabilir ve CHP dahil demokratik güçleri demokratik taahhütler konusunda daha ileri bir tutuma sürükleyebilir.

Cevap 4 — DİSK yönetimi sağa kaymış ve reformist bir çizgiyi savunan CHP'nin kuyruğuna takılmak istenmektedir. Bu olumlu gelişme sayılmaz. TİP'in Ahmet Kaçmaz'a gönderdiği cevap ise, bence tamamen olumsuz değildir. TEP'in önerileri doğrultusunda, uzun vadeli güç birliği önerilmektedir.

Yorum

12 Ekim seçimleri ve işçi sınıfı

İşçi sınıfı, bu seçimlerde de kendi bağımsız siyasi partisi ile temsil edilmiyor. İşçi sınıfı partisi olma iddiasındaki sosyalist partiler de bu seçimlere katılamıyor.

Bizce, yaşadığımız dönem, işçi sınıfının kendi siyasal partisini kuracak öncülerinin oluşturulması dönemidir. İşçi sınıfının bağımsızlığının kendi partisinde somutlanamadığı böyle bir dönemde, sermaye partilerinin desteklenmesini önermek çok yanlış olur. Bu arada sözü edilen, bir partinin listesinden aday göstermek; «en yakın adaylara» oy vermek; «MC oylarını geriletme» adı altında CHP'yi destekleme gibi öneriler çok sakattır.

Sosyalistlerin başta gelen görevi, işçi sınıfının bağımsızlığını savunmaktır. İşte bu seçimler de işçi sınıfının bağımsız düşüncesinin kitlelere tanıtılması için bir araç olarak kullanılabilir. Sosyalistler, seçimlerde bağımsız adaylar göstererek böyle bir çalışmayı yürütebilir. İşçi sınıfı düşüncesinin sermaye partilerinden temelden farklı olarak kitlelerin somut taleplerine ne gibi çözümler getireceğini anlatmakla bu tanıtma çalışması başarılabilir. Ve bu, sadece seçimler için değil, gelecek için de yerine getirilmesi gereken bir görevdir.

Bizce, işçi sınıfının burjuvaziden bağımsız düşüncesinin tanıtılması şu noktalarda toplanabilir:

— Farklı sosyal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde birlikte yaşaması ilkesi savunulmalıdır.

— Emperyalist - kapitalist sistemin bütün askeri ve ekonomik örgütlerinden çıkılmalıdır. Sosyalist ülkelerle dostluk ve dayanışma ilişkileri geliştirilmelidir.

— İnsanın insan tarafından sömürülmesini ortadan kaldıracak sosyalist plânlamaya dayanan üretim sistemi kurulmalıdır.

— Emeğin sömürüsüne imkân veren bütün yasalar kaldırılmalıdır.

— Herkesin insanca çalışma ve yaşaması sağlanmalı, herkesin geleceği güven altına alınmalıdır.

— Bütün devlet görevlileri seçimle işbaşına gelip - gitmelidir.

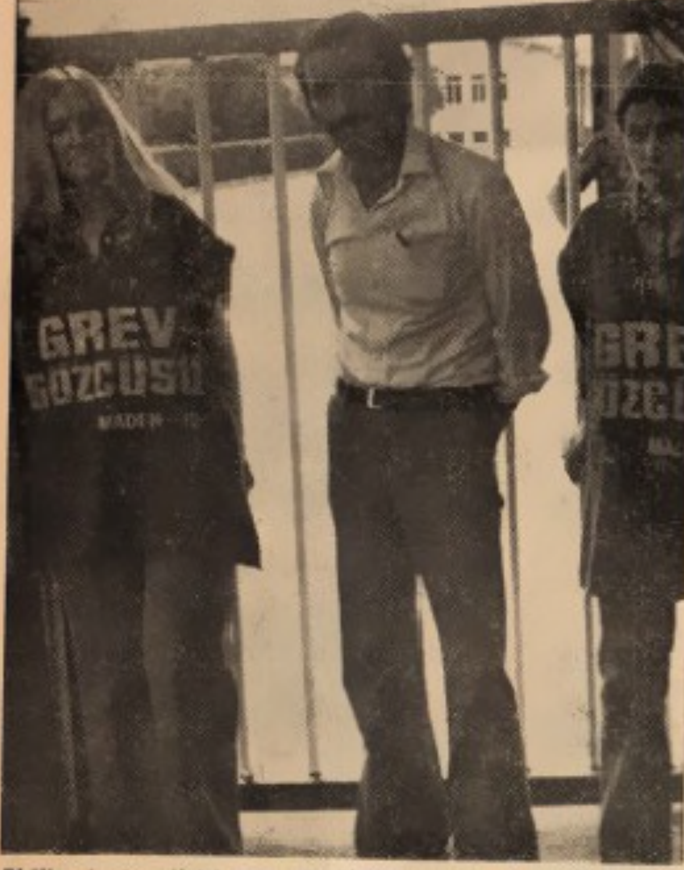
— Butün ülkelerin ve bu arada Kıbrıs'ın «Kendi kaderini kendisinin tayin etmesi» ilkesine saygı gösterilmelidir. Savaş Sanayisine karşı çıkılmalıdır.

Bu noktalar, kitleler önünde açılabilir ve geliştirilebilir.

işçi davası

SEÇİMDE İŞÇİ SINIFININ BAĞIMSIZLIĞI SAVUNULMALIDIR

GREV

Philips baştemsilcisi grev gözcüleri arasında. (Foto: İ. Davası)

Dünyada ilk Philips grevi

DİSK'e bağlı Türkiye Maden - İş Sendikasının Philips (Filips) işyerinde 14.8.1975 tarihinde bütün işçiler işi bırakmıştır. 20 Mayıs'danberi sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi üzerine sendika grev kararı almış ve uygulamaya başlamıştır.

Filips firması 57 ülkede fabrikası olan uluslararası bir kuruluştur. Bu fabrikalarda radyo'dan tıraş makinasına kadar çeşitli dayanıklı tüketim malları üretilmektedir. Ve piyasada bu mallara karşı büyük bir talep vardır.

Türkiye'deki fabrikada yaklaşık 800 işçi çalışmaktadır. Bunlardan 250 tanesi kadın işçidir. Filips fabrikalarında ilk olarak Türkiye'de grev yapılmaktadır.

Gazetemiz muhabirleri grev yerine giderek grev yapan işçilerle konuşmuş, taleplerini tespit etmiştir. Baştemsilci ile yapılan konuşma özetle şöyledir :

SORU : Grevin sebebi nedir?

CEVAP : Toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşma sağlanamadı. Bizim isteklerimiz şunlardı: Saat ücretine 6 lira zam. 4 maaş ikramiye. 2500 lira üretim pirimi. Çocuklarımız için kreş. (çocuk yuvası) Süt emzirme odaları. Yıllık ücretli izinin arttırılması.

İşveren bu isteklerimizin hemen hiçbirini kabul etmedi. Bunun üzerine bizler de en tabii hakkımız olan grev hakkını kullanmaya başladık.

SORU : Fabrikada çalışan bütün işçiler greve katılıyor mu?

CEVAP : Bütün işçi arkadaşlar greve katılmaktadır. Sendikalı olan büro işçisi arkadaşlarımız da greve katılmaktadır.

SORU : Fabrikada iş kazaları oluyor mu?

CEVAP : Fabrikada iş kazaları çok olmaktadır. İşveren bu konuda hiç bir tedbir almamaktadır. Daha geçen gün bir kız arkadaşımızın gözü kör oldu. Sık sık parmak kesilmesi, parmak kopması şeklinde kazalar oluyor. İşveren «ikaz» tabelası bile koymamaktadır.

Bölge Çalışma Müdürlüğünden gelen müfettişler işverenle anlaşıyorlar. Hiç bir zaman kazalar hakkında doğru dürüst rapor yapmıyorlar.

SORU : Grevinizi destekliyen başka işçiler ve sendikalar var mı?

CEVAP : Grevimizi bütün çevre destekliyor. Ayrıca diğer fabrikalardaki işçiler de bize geliyorlar. Maddi ve manevi olarak destekliyorlar. Sendikalar da geliyor. Örneğin Genel - İş Sendikası geldi. Maddi ve manevi destekde bulundu. Grevimizi destekliyen başka fabrika işçileri bize 10 tane koç getirdiler. Sonuç olarak başka işyerinde çalışan işçiler ve sendikalarla aramızda çok iyi bir dayanışma olduğunu söyliyebilirim.

SORU : Bu sıralar daha çok Maden - İş Sendikası işyerlerinde grev ve direniş olmaktadır. Bunu nasıl yorumluyorsunuz?

CEVAP : Türkiye Maden - İş Sendikası, en iyi maddi olanaklara sahip bir sendikadır. Onun için işverene boyun eğmeden greve gidebiliyoruz. Bunun için en fazla grevi bizim işkolumuzda sendikamız yapabilmektedir. Ayrıca en uzun grevler de bizim sendikamızın işyerlerinde olmaktadır. Örneğin Elektrometal işyerindeki grev 15 aydan fazla sürmüştür.

SORU : Sungurlar direnişi hakkında ne düşünüyorsunuz?

CEVAP : Sungurlar'daki direnişin ekonomik bir yönü yoktur. Oradaki arkadaşlar sendika seçme haklarını kullanmak ve Maden - İş Sendikasına geçmek için direniyorlar.

Biz grevleri ve direnişleri iş olsun diye yapmıyoruz. Bize göre işçilerin bütün grev ve direnişleri haklıdır. Bizi bu yola işverenler itmektedir. Hem referandum hakkının kullanılmasını istemiyorlar hem de direnişleri suçluyorlar.

İŞÇİ SINIFININ KENDİLİĞİNDEN HAREKETİ YÜKSELİYOR

İŞÇİLER :

— daha fazla ücret ve sosyal haklar almak
— iş güvenliğini sağlamak
— sendika seçme özgürlüğünü kazanmak için mücadele ediyorlar.

İŞÇİ SINIFI EKONOMİK VE DEMOKRATİK MÜCADELESİNDE YALNIZ BIRAKILIYOR

SENDİKACILAR :

— hareketin gerisinde kalıyorlar. Harekete sahip çıkıp öncülük lük edemiyorlar. Gerektiği şekilde yardım edemiyorlar.
— İşçi sınıfından çok sermayedarlara hizmet etme yarışında olan Halil Tunç gibiler ise işçi sınıfı hareketini, işverenlerle birlikte suçlayıp, işçileri ona - buna jurnal ediyorlar.

SOSYALİSTLER :

— İşçi sınıfı hareketine değil öncülük, artcılık bile edemiyorlar. Hareketin tamamen dışında kalıyorlar.
— Bazıları da sendikacılarla birlik olup, işçi sınıfı hareketini burjuva (sermaye sınıfı) partilerinin kuyruğuna takmak istiyorlar.

PATRONLAR VE ONLARIN SİYASİ İKTİDARLARI İŞÇİ SINIFINA SALDIRIYOR, ONU EZMEK - SUSTURMAK İSTİYORLAR.

İŞVERENLER :

— işçilere sendika seçme hakkı tanımak istemiyorlar. İşçilere iş güvenliği tanımıyorlar. İşçilere emeklerinin hakkını vermek istemiyorlar. Sonra da kendi yarattıkları karışıklığın suçunu işçilerin üzerine atıyorlar. İşçilerin en haklı mücadelelerini hemen kanun dışı ilan edip, polisi ve orduyu kendilerinden yana olmaya çağırıyorlar.

SERMAYE SINIFININ İKTİDARLARI :

— hemen patronlara sahip çıkıyor, onların sözlerini dinliyorlar.
— İşverenlerle birlikte işçilere küfür ediyorlar. Mücadelelerini kanun dışı ilan ediyorlar.
— İşçi hareketlerini panzer tankları ile jopla sopayla ezmek istiyorlar.
— Sonra da kendi yarattıkları karışıklığı bahane edip, işçi sınıfını daha da baskı altına alacak yeni tedbirler tezgâhlıyorlr.

İŞÇİ SINIFININ ÖNCÜLERİ - İŞÇİ SINIFINDAN KOPMAMIŞ SENDİKACILAR - İŞÇİ SINIFINA İNANAN VE GÜVENEN SOSYALİSTLER YÜKSELEN İŞÇİ HAREKETİNE SAHİP ÇIKIN. HAREKETE ÖNCÜLÜK EDİN. LAFLA DEĞİL İŞLE KENDİNİZİ GÖSTERİN.

DİRENİŞ

Sungurlar işçilerinin Mayıs 1970 direnişinden bir an..

SUNGURLAR İŞÇİLERİ YİNE DİRENİYOR

Mayıs - 1970

Sungurlar işçileri sendika seçme haklarını kullanmak istiyorlar. Sarı sendikadan ayrılıp Türkiye Maden - İş Sendikasına geçmek istiyorlar. İşveren Maden - İş Sendikasını muhatap bile kabul etmiyor. Ve bu harekete öncülük eden 12 işçiyi işten atıyor.

Bunun üzerine işçiler direnişe geçiyorlar. Polis ve jandarma ile çatışmak zorunda bırakılıyorlar.

Her zaman olduğu gibi patronlar ve onların satılık kalemleri işçilerin direnişine «tahrik» diyorlar, «anarşi» diyorlar.

Ağustos - 1975

Sungurlar işçileri yine direniyorlar. Yine sendika seçme haklarını kullanmak istiyorlar. Yine Maden - İş Sendikasına geçmek istiyorlar.

Ve yine patronlar işçileri «anarşistlikle» suçluyorlar. Polis ve jandarma ile karşı karşıya getiriyorlar. Paralı adamlarıyla işçileri vurduruyorlar.

Sungurlar şirketinin sahibi başta Anayasa olmak üzere hiç bir yasayı tanımıyan bir kişidir. Yeminli bir işçi sınıfı düşmanıdır. Bakırköy savcısının iddianamesine göre müseccel bir suçludur. Tam 67 kere kanunsuz lokavt yapmıştır.

Yorum

Patronların iktidarını düşürmek işçi sınıfının hakkıdır

İşçiler ekonomik ve demokratik haklarını kazanmak ve korumak için mücadele ediyorlar. Grev yapıyorlar. Direniyorlar.

Patronlar ve onların maaşlı yazarları hemen isyan ediyorlar. Bağırıp, çağırıyorlar. İşçilere ve onların öncülerine küfür ediyorlar. İşveren sendikaları başkanı Halit Narin haykırıyor :

«Kanunsuz eylemlerle hükümeti devirmek mi istiyorlar»

Bir kere yapılan hareketlerin kanunsuz olup olmadığını tayin edecek olan işverenler değildir.

İkincisi, hükümeti devirmek ne demektir? Hükümeti devirmek, bugün, sermaye partilerinin ortak iktidarını, iktidardan düşürmektir. Bu anlamda hükümeti yıkmak, daha doğrusu iktidardan uzaklaştırmak işçilerin en tabii hakkıdır. İşverenler kendi işlerine gelen hükümetin kurulması ve yaşaması için ellerinden geleni yapıyorlar. Bu yolda gizli toplantılar yapıyorlar. Hükümete muhtıralar veriyorlar. Bütün bunlar kanuna uygundur. Ama aynı işleri işçiler yapmağa kalksa suçtur. İşte patronların kanun ve suç anlayışı budur.

İşverenler nasıl kendi düzenlerini kurmak ve yaşatmak için çalışıyorlarsa işçiler de kendi çıkarlarına işliyecek bir düzen kurmak için çalışacaklardır. Patronlar kendi çıkarlarını bütün milletin çıkarları olarak gösteriyorlar. Kanunları kendi istedikleri gibi yorumlamak ve uygulamak istiyorlar. Hatta işlerine gelmeyince kendi yaptıkları kanunları bile çiğnemekten çekinmiyorlar.

Fakat buna karşılık işçiler en ufak bir ekonomik ve demokratik istek ileri sürdü mü hemen ayağa kalkıyorlar. Ortalığı toza dumana boğuyorlar. Sömürülerinden ve kârlarından en ufak bir kayba uğramak istemiyorlar. Çalışanları ve çalışamıyanları karşı karşıya getirmek istiyorlar. İşçilerle diğer çalışan tabakaları karşı karşıya getirmek istiyorlar. Devletin güvenlik kuvvetlerini kendi sermayelerinin bekçisi olarak kullanmak istiyorlar.

İşçiler, patronları, kendi yaptıkları kanunlara uymağa zorlıyacaktır. Bugün kanunları çiğniyen işçiler değil, işverenlerdir.

İşçiler, kendi aleyhlerine tanzim edilmiş bütün kanunların değişmesi için ellerinden gelen çalışmayı yapacaklardır.

Patronlar iki yüzlü davranıyor. Hem işyerinde sendika rekabetinden şikayet ediyorlar hem de bu rekabete son verecek olan REFERANDUM'un yapılmasına engel oluyorlar.

İşçiler ekonomik, demokratik ve politik mücadelelerini sürdüreceklerdir. Bunun için patronlardan izin almağa ihtiyaçları da yoktur.

işçi davası

Son iki yıldır Portekiz'deki siyasal gelişmeler dünyanın dikkatini üzerinde topluyor. Her gün gazeteler ve radyolar yeni haberler veriyor. Gelen haberler ve yapılan yorumlar da değişik oluyor.

İŞÇİ DAVASI'nın 30 Nisan 1975 tarihli 19. cu sayısında bu konuyu ele almıştık. Portekiz'in tarihini kısaca özetleyip son gelişmeleri anlatmıştık. Ve «Portekiz'de Mücadele Bitmedi» demiştik. Bu sayımızda olayların işçi sınıfı açısından siyasal anlamını ortaya koymaya çalışacağız.

SİLAHLI KUVVETLER HAREKETİ tutarlı ve kararlı değil. **SOSYALİST PARTİ** ise karşı devrime hizmet ediyor.

PORTEKİZ KOMÜNİST PARTİSİ Devrimin İlerlemesi İçin Uğraşıyor.

EMPERYALİST - KAPİTALİST SİSTEMİN SALDIRILARINA KARŞI

PORTEKİZ İŞÇİ SINIFI DİRENİYOR

25 Nisan darbesinin siyasal anlamı

25 Nisan 1974'te Portekiz'de «kansız» bir askeri darbe ile faşist yönetime son verildi. 8 yıllık bir geçiş döneminden sonra tam 40 yıl hüküm süren bu zulüm yönetiminin «birdenbire» nasıl yıkıldığını iyi anlamak gerekir.

● Önce bu işin adını koyalım. 25 Nisan darbesinin siyaset dilindeki adı POLİTİK DEVRİM'dir. Bu darbe ile siyasal iktidarın yapısında ve ülkenin yönetim biçiminde ileriye yönelik bir değişim olmuştur. Ancak ülkede mevcut üretim tarzı olan kapitalist sistem değişmemiştir. Yani ortada bir SOSYAL DEVRİM yoktur.

● Darbeden hemen sonra kurulan ilk hükümetin programına bir göz atılırsa devrimin siyasal niteliği görülebilir. Programdan anlaşıldığına göre darbeciler başlıca şu hedefler için yola çıkmıştır: siyasal partilerin kurulması ve seçim sistemine geçilmesi, temel hak ve özgürlüklere saygı gösterilmesi, sömürge savaşlarına son verilmesi, işsizlik ve pahalılıkla mücadele edilmesi, yabancı sermayenin teşvik edilmesi, Ortak Pazar ile daha yakın ilişkiler kurulması... Bu hedefler şüphesiz eskisine göre daha olumlu ve daha demokratik niteliktedir. Ancak bu hedeflerin iktidarın en güçlü kesimi, tekelci sermayenin çıkarları ile tamamen çeliştiği de söylenemez. Tersine bu hedeflerin tekelci sermayenin uzun vadeli çıkarlarına denk düştüğü bile söylenebilir.

● 25 Nisan darbesinin kolayca gerçekleşmesi bazı kuşkulara yol açmıştır. Nasıl olmuş ta uzun yıllar faşist bir yönetimin emrinde çalışmış bir ordunun genel kurmay başkanı General Spinola bu darbenin öncülüğünü yapmıştır? Sömürge savaşlarında komutanlık yapmış ve zamanında Hitler faşizmine hayranlığını saklamamış olan bu general birdenbire demokrasi aşığı kesilmiştir? Sadece Spinola değil darbecilerin çoğu eski yönetimin emrinde önemli görevler yapmamış mıdır? Faşist yönetimin baş sorumlularına neden hakettikleri ceza verilmemiş de tıpış tıpış yurt dışına sürgün edilmişlerdir?

● Faşist ve sömürgeci yönetim bütün yıpranmışlığına rağmen biraz daha sürebilecek durumda iken yıkılmıştır. Gerçi faşist yönetime 40 yıl içinde ülke çapında tepkiler görülmüştür. İşçi hareketleri ve kitle gösterileri yer yer, zaman zaman yaygınlık kazanmıştır. Ancak içteki bu karşı koyma, sermaye sınıfını iktidardan düşmeye zorlayacak örgütlü bir güce ulaşamamıştır. Aynı şekilde ülke dışında da sömürgeci politikaya karşı tepkiler görülmüştür. Ancak bu kurtuluş hareketleri Portekizi ne kadar zorlasa da açık ve kesin bir yenilgiye uğratacak güce ulaşamamıştır.

Sermayenin hesabı

Portekiz sermaye sınıfı darbeye göz yummuştur. Faşizm yerine, Burjuva demokrasisini seçmesinin sebepleri şunlardır :

— Portekizde ekonomik durum hiç de iyi değildir. Portekiz işçi sınına kan kusturan ve sömürge halklarını köle gibi çalıştıran faşist yönetim bütün, çabalarına rağmen başarılı sonuçlar alamamıştır. Portekiz ekonomik bakımdan Avrupada sondan ikinci gelmektedir. (Sonuncu ise evelallah Türkiye'dir) Portekiz'de milli gelir düşüktür. Okuma yazma bilenler azdır. Ülkenin bazı bölgelerinde hala tarım ekonomisi egemendir. Savunma masrafları bütçede çok yer tutmaktadır. Asker sayısı haddinden fazladır. İşsizlik yüzünden yurt dışına gidenlerin sayısı kabarıktır. Portekiz neresinden bakılsa dökülmektedir.

— Aslında bu durum şaşırtıcı değildir. Çağımızda faşist sömürgecilik yöntemleri çoktan terkedilmiştir. Sermaye sınıfları bu eski yöntemleri kısır ve verimsiz buldukları için bir kenara bırakmıştır. Artık sermaye sınıfları işçi sınıfı ve halk üzerindeki diktalarını gizlemek için görünüşte burjuva demokrasisini kabul etmektedir. Sömürü ve baskı sistemini devam ettirebilmek için kapitalist Avrupa ülkelerinde «sosyal - demokrat» ve «sosyalist» etiketli yönetimler tercih edilmektedir. Hele sömürgecilik yönetimi, faşizmin iflasından da önce terkedilmiştir. Kapitalist ülkeler için sömürülen ülkeleri açıktan işgal etmeye gerek kalmamıştır. Mal ihracından çok sermaye ve teknoloji ihraç edilmesine önem verilmekte, böylece daha az masraflı ve daha çok kârlı sömürü imkanları bulunmaktadır.

— İşte Portekiz uzun süre bu tarihi gelişimin dışında kalmıştı. Portekizde işçi sınıfı ve halk için «insanlık dışı» ve sermaye sınıfı için «akıl dışı» olan zulüm yönetimi 40 yıl yaşayabilmişti. Portekizde sermaye sınıfı dışarıya karşı kapalı kalabildiği sürece bu tutumunu devam ettirme imkanını bulmuştu. Ancak 1935 lerde dışa açılma süreci hızlanmış ve uluslararası tekeller ülke içinde etkinlik kazanmaya başlamıştı. Dünyaca ünlü İCİ, EXXON, MOBİL OİL, GRUNDİG, HOECHST, SİEMENS gibi şirketler Portekizde at oynatıyordu. Sermayenin ve siyasal iktidarın yapısı da buna göre değişmeye uğramıştı. Bu aşamada, uluslararası tekellerle içli dışlı ortaklık kuran Portekiz sermayesi yeni bir atılıma kalkışıyor ve faşist yönetimin yıkılmasına yeşil ışık yakıyordu.

Olaylar nasıl gelişti

Portekiz tekelci sermayesi 25 Nisan darbesini kendi çıkarları için kullanmayı hesaplamıştı. Üretimi artırmak ve iç pazarı genişletebilmek için köklü atılımlara ihtiyaç vardı. Ülkenin gençleri sömürgelere asker olarak gideceğine üretimde kullanılsa daha iyi olmaz mıydı? Hem kapitalizmi geliştirmek ve toprak ağalığı gibi geri unsurları temizlemek için işçi sınıfının ve küçük burjuva aydınlarının desteğine ihtiyaç yok muydu? Bu nedenle insan hak ve özgürlüklerine saygılı görünen «sevimli» bir yönetim getirilmeliydi. Bu girişimin «inandırıcı» olması için de hemen «reform» lara başlanmalıydı.

Tekelci sermaye böyle hesaplar yapmıştı, ama bir süre sonra, olayların gelişmesi bütün hesapları aştı. Olayların denetimi sermayenin elinden kaçtı. İşçi sınıfının ve halkın faşist yönetime duyduğu kin ve nefretin çok şiddetli olduğu ortaya çıktı. Özellikle PKP (Portekiz Komünist Partisi) nin çalışmaları sermayenin hesaplarını karıştırdı. Komünist ve Sosyalist Partiler sömürge halklarına tam bağımsızlık verilmesi için hükümete baskı yaptılar. PKP ülkedeki bütün işçi sendikalarını tek çatı altında toplamayı hem de Sosyalist Parti'nin muhalefetine rağmen başardı. PKP devrimin hayata uygulanması ve ilerletilmesi için çaba harcıyordu. PKP toprak ağalarına ve tekellere karşı köklü tedbirler öneriyordu.

Tekelci sermaye olayların bu akışından rahatsız olmaya başladı. Devrimi saptırmak ve geriletmek için yeni oyunlara kalkıştı. Ancak sermayenin bu arada yaptığı gaflar tam tersine devrimin ilerlemesine yol açtı. Sermaye önce has adamları Spinola'ya kitle desteği sağlamak için gösteriler düzenledi. Bu oyun tutmadı. Aksine Spinola'nın zayıflamasıyla sonuçlandı. Ordu biraz daha politikaya karışmak durumuna geldi. Sermaye bu sefer de bir karşı - darbe hazırladı. 1975 Martındaki bu girişim de sonuç vermedi. Spinola yurt dışına kaçmak zorunda kaldı. Spinola taraftarları ise SKH (Silâhlı Kuvvetler Hareketi) den uzaklaştırıldı. Sıra daha önce söz verilen genel seçimlere gelmişti. Ancak SKH gitme niyetinde değildi. Seçimden önce büyük partilerin imzaladığı bir anlaşma ile seçimden sonra da SKH nin ülke yönetiminde ağırlığını devam ettireceği kabul edildi. Seçimlerde en fazla oyu Sosyalist Parti İle Halkçı Demokrat Parti kazandı. Seçimlerden sonra SKH yönetimden ayrılmadı. Üstelik bu arada büyük şirketler hakkında devletleştirme kararları alındı.

Portekiz olaylarının gelişiminden Amerika ve Avrupa sermayesi de rahatsız oldu. PKP ve Sovyetler Birliği hakkında suçlama kampanyası açıldı. Şili'de Allende yönetimini devirdiği için yıpranmış olması ve detant politikasının yaygınlığı ABD nin eskisi kadar açık tehdit yapmasını engelliyordu. Bu nedenle Amerika ve Avrupa sermayesi sağcı partilerin iktidarda olması şartıyla yardım vaad ederek ekonomik baskı yoluna gittiler. Bunun yanında 40 yıllık faşist yönetime ses çıkarmamış olan uluslararası sermaye basını bugünkü Portekiz'de «özgürlük» çığlıkları atmaya başladı.

Oyunu bozan güç

PKP işçi sınıfı üzerinde etkili görülüyor. Bu yüzden de kapitalist - emperyalist sistemin baş hedefini PKP teşkil ediyor. PKP ye ülke içinde en ağır saldırılar düzenleniyor. Portekizin geri bölgelerindeki küçük üretici ve küçük esnaf gibi kesimlerin «küçük mülkiyet» hırsları kamçılanarak PKP ye karşı kullanılıyor.

Sosyalist Parti sermayenin dümen suyuna girmiş durumda. Zaten SP sadece sömürgelere bağımsızlık verilmesi konusunda olumlu tavır takındı. (O da Ortak Pazar'ın isteğiyle. Ortak Pazar diğer Afrika ülkeleriyle kurduğu cinsten ilişkiler kurmak için Portekizin sömürgelerden çekilmesini istiyor.) Bunun dışında millileştirme ve devletleştirme çabalarında SP sessiz kaldı. Üstelik PKP ye çatmayı sürekli görev edindi.

SKH içinde durum karışık. Subaylar arasında çeşitli eğilimler açıkça su yüzüne çıktı. PKP yi destekliyor diye Başbakan Goncalves'e çekilmesi için baskı yapıldı. Bir kaç zikzaktan sonra Goncalves başbakanlıktan çekilip Genel Kurmay Başkanlığına getirildi.

Sonuç olarak, Portekiz henüz durulmuş değil. Ülkede işçi sınıfını temsilen PKP'nin de bulunabileceği bir burjuva demokrasisinin yerleşip yerleşemiyeceği belli değil. Sermaye sahiplerinin yeni durumu hazmedip hazmedemiyeceği de belli değil. Bu konuda çeşitli eğilimler var.

PKP şu anda iktidarın belirleyici gücü veya baş ortağı olabilecek güçte görünmüyor. PKP yasal olarak yaşamını sürdürmek ve devrimi geriletmemek için uğraşıyor. PKP kendisine «verilmiş olan» çalışma hakkını «geri alınmaz» duruma yükseltmeye çalışıyor. PKP bu mücadelesinde işçi sınıfının bilinçli desteğinden ve uluslararası işçi sınıfı hareketinden destek alıyor. Bu arada işçiler kendilerine yönelen saldırılar karşısında korunmak için çareler arıyor. Geçenlerde bir toplantıda o zaman başbakan olan Goncalves'ten haklı olarak kendilerine silah verilmesini istediler.

Portekiz işçi sınıfının deneyleri Türkiye işçi sınıfına gizli - açık düşmanlarının kimler olduğunu göstermek bakımından ışık tutmalıdır. Milliyetçi - sağcı partiler kadar sosyal demokrat ve «sosyalist» partilerin de özünde işçi sınıfına karşı oldukları iyice kavranmalıdır. Bütün ulusların işçi sınıfının yanında Türkiye işçi sınıfı da Portekiz işçi sınıfını bütün gücüyle desteklemelidir.

PORTEKİZ İŞÇİ SINIFINA SELÂM!..

İŞÇİ DAVASI

Resimde, Yardım Sevenler Derneği işyerinde grev yapan işçiler toplu halde

Yardım Sevenler Derneği işyerinde 'Orman Kanunu' yürürlükte

Yardım Sevenler Derneği Zonguldak Şubesinde çalışan 24 işçi 7 aydan beri sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine 27 Ağustos tarihinde greve gitmişlerdir.

Grevci işçiler, Türk - İş'e bağlı Tez Büro - İş Sendikası üyesidirler. Zonguldak grevi, Türkiye'de Yardım Sevenler Derneği işyerinde yapılan ilk grevdir. Greveiler, kendileriyle görüşen gazetemiz muhabirine isteklerini şöyle belirtmişlerdir :

SORU — Greve neden olan başlıca istekleriniz nelerdir?

CEVAP — Yardım Sevenler Derneği ve bunun gibi işyerleri İş Kanunu'nun kapsamı dışında tutulmuş. İş Kanununun tanıdığı haklardan yararlanamıyoruz. Bu nedenle Yardım Sevenler Derneği ve benzeri işyerlerinin İş Kanunu kapsamına alınmasını istiyoruz.

— Hepimiz asgari ücretle çalışıyoruz. Geçim sıkıntısı içindeyiz. Ücret zammı olarak 40 lira istiyoruz.

— İşyerinde yemek verilmiyor. Ücretimiz de yeterli değildir. Bu yüzden 10 lira iaşe bedeli istiyoruz.

— İş Kanunu dışında tutulduğumuz için kıdem tazminatı alamıyoruz. Emekli olan arkadaşlarımız perişan oluyor. Bize kıdem tazminatı verilmelidir. İşçi olmamıza rağmen, işçiliğin birçok haklarından yararlanmıyoruz. Bize diğer sosyal haklar da tanınmalıdır.

SORU — Sizin bu isteklerinize karşılık işveren ne diyor?

CEVAP — İşveren isteklerimizi kabul etmiyor. Sözleşmeyi imzalamaya yanaşmıyor. Kanunlara uymasını istiyoruz. «Kime şikâyet ederseniz edin. Burada kanun sökmez. Burada ancak Orman Kanunu söker» diyorlar.

İşçilerle konuşurken, Tez Büro - İş Sendikası Genel Merkezinden Temsilci olarak gelen Ankara Merkez Şube Başkanı Uğur Batmaz sözü alarak şöyle diyor: Bu işyerinin adı Yardım Sevenler Derneğidir. Oysa Yardımdan zerre kadar anladığı yoktur. Bugün Türkiye Yardım Sevenler Derneği işyerinde çalışan işçiler aşırı şekilde sömürülmektedir.

SORU — Yardım Sevenler Derneği gelirini nereden sağlıyor?

CEVAP — Derneğin ihale yolu ile aldığı işleri, biz 24 işçi kendi emeğimiz ile yaparak derneğe para sağlıyoruz. Fabrikalar, belediyeler için gerekli iş elbiselerini yapıyoruz. Derneğin yıllık geliri 4 - 5 milyondur.

SORU — Zonguldak'taki sendikalar grevinizi destekliyor mu?

CEVAP — Evet Zonguldak'taki bütün sendikalar grevimizi destekliyor. Yalnız Sosyal - İş Sendikası desteklemiyor. Bu konuda bir açıklama yapmadı. Para ve maddi yönden ise hiçbiri desteklemedi.

İşçilerin grevi 8 günden beri başarıyla devam etmektedir...

İş kazasında ölenlerin sayısı 41'e yükseldi

Üç maden işçisi daha iş kazasında hayatını kaybetti

EKİ maden ocaklarında gerekli emniyet tedbirleri alınmadığı için iş kazaları da devam etmektedir. Ağustos ayı başında hayatlarını kaybeden 7 işçiden sonra 25 ve 26 Ağustosta meydana gelen kazalarda 3 işçi daha hayatlarını kaybetmişlerdir.

25 Ağustos günü Karadon Bölgesi Gelik Bölümü maden ocağında acılık başyukarıda bir göçük meydana gelmiş ve Bartın Hacıosman köyünden Ahmet Çalıkoğlu göçükte kalarak hayatını kaybetmiştir.

Aynı gün Üzülmez Bölgesi Dilaver Bölümünde bir göçük olmuş ve Ulus Ahmetli köyünden Halil Tuncer kurtarılamıyarak ölmüştür.

26 Ağustosta Armutçuk Bölgesinde meydana gelen ocak kazasında da Göbü köyünden Kâzım Aktaş, zehirli gazdan hayatını kaybetmiştir.

Sahibi ve Sorumlu Müdür : Yıldırım Eryılmaz / Yönetim Yeri : Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat: 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Adresi : P.K. 68 — Zonguldak. Tel. : 3886 / İstanbul Bürosu : Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Atalay İş hanı, No: 27 - Cağaloğlu / Abone: Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi - Tertip - Baskı : BAŞARAN MATBAASI - İST.

Kıyım ve teknik elemanlar

Ağustos ayının ikinci yarısında Ereğli Kömürleri İşletmesinde önemli sayıda tayin ve nakiller oldu. M. C. iktidarı, çoğu müdür seviyesinde 30 dan fazla yönetici ve teknik elemanı görevinden aldı.

Maden mühendisleri muhtelif meslek kuruluşları vasıtasıyla bu olayı protesto ettiler. Son olarak Maden Mühendisleri Odası Başkanı Murat Turan mahalli teknik eleman örgütlerinin de katıldığı bir basın toplantısı düzenledi ve bir basın bülteni yayınladı.

Genellikle MC hükümetini suçlayan bültende, bu partizanca tayinler yüzünden EKİ'nin mühendis açığının çok fazlalaştığı ve bunun iş kazalarını daha da arttırabileceği belirtildi. Ayrıca mühendisler sonuna kadar mücadele edeceklerini de açıkladılar.

MC iktidarının «kıyım» da bu kadar tabana inişinin sebebi neydi?

İŞÇİ DAVASI, Milliyetçi Cephe koalisyonu kurulduğunda şöyle yazıyordu: (İşçi Davası. sayı 14) «Demirel, emperyalist - kapitalizmin ve yerli «akıllı» büyük sermayenin güvenini tekrar kazanmak istemektedir. Ayrıca parti kadrolarını ayakta tutmak ve kaybettiği ittifakları tekrar kazanmak için iktidar olmak istemektedir. Milliyetçi Cephenin kurulmasının esas nedeni budur.»

EKİ'de yapılan son tayin ve nakillerin özü işte budur. Çok sayıda Vali, Müsteşar ve Genel Müdür değişikliğinden, daha alt kademede yönetici ve teknik eleman değişikliğine kadar hepsinde AP aynı amacı gütmüştür. Yani, bu şekilde hem devletin kontrolunu eline geçirmiş, hem genç ve yeni kadrolara yer vermiş hem de seçimler için etkin bir güç oluşturmuştur.

Bu tayin ve nakillerde teknik elemanlar yalnız ve çaresiz kalmışlardır. Ne sendikalar ne de maden işçisi bu olaya tepki göstermemişlerdir. Sadece Amasra'da işçiler, Bölge Müdürünün alınmasını protesto etmişlerdir.

Çünkü olay maden işçisinin dışında bir olaydır. Maden işçisinin «kıyım» a uğrayan teknik elemanların yanında yer alması için bir sebep yoktur. Çünkü, ne mühendisler ne de teknik yöneticiler, emniyetsiz ve kötü çalışma şartları yüzünden hergün gerçek anlamda kıyıma uğrayan işçilerin sorunlarına eğilmemişlerdir. İşçilerin safında yer almamışlardır.

Siyasi partilerin tayinlere tepkisi ise, kendi parti çıkarlarına uygun şekilde olmuştur. Her yıl ortalama 70 maden işçisinin işkazalarında hayatlarını kaybetmesine ses çıkarmayan Ecevit, Zonguldak'taki tayinleri «tarihin en büyük kıyımı» olarak nitelendirmiştir. MSP il teşkilatı ise, kendilerine kazık atıldığını sessiz sedasız Erbakan'a iletmiştir.

Teknik elemanlar, yalnız kalmak istemiyorlarsa maden işçisinin meselelerine somut olarak ve samimiyetle eğilmelidirler. Yoksa işçiyiz demekle işçi olunmaz.

Erdemir'de Grev

Ereğli'de, Maden - İş sendikası ile Demir ve Çelik Fabrikaları işvereni arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine sendika genel merkezi 26.8.1975 günü grev kararı almıştır. Maden - İş sendikası ile İşveren arasındaki başlıca anlaşmazlık konuları şunlardır :

1 — Ücret zammı, kıdem tazminatı ve bazı sosyal haklar konusundaki anlaşmazlık.

2 — Geçen sözleşmenin imzalanmasından sonra işe giripte ücret zammından istifade edemeyen işçilere bu hakkın verilmesine ilişkin sendika teklifi.

3 — İşyerinde muvakkat işçi çalıştırılmamasına ilişkin sendika teklifinin işveren tarafından kabul edilmemesi.

Ereğli'de grev gündeme gelmiştir. Ancak, İŞÇİ DAVASI olarak bazı konulara değinmekte yarar görüyoruz.

Grev uygulaması için zaman iyi tayin edilmelidir. Maden - İş Sendikası daha başka birçok işyerinde de grev halinde olduğuna göre uzun ve zorlu bir grevin hesabı iyi yapılmalıdır. İşverenin elinde büyük demir stokları vardır. Hesapsız, aceleyle yapılmış bir grev uygulaması, işverenin çıkarlarına uygun düşebilir.

Erdemir'deki sosyalist işçiler, şubat başında yayınladıkları bildiride Erdemir işçisine şu şekilde sesleniyorlardı :

«Hem ekonomik hem de sosyal açıdan bundan öncekilerden daha ileri bir sözleşme yapmak için hazırlanmalıyız. Bu konuda ne kuru sıkı vaadlerde bulunanlara, ne de «bu dönemde iyi sözleşme olmaz» diyerek havayı bozmak isteyenlere fırsat vermemeliyiz. Hiçbir zaman umutsuz olmamalı, işçi sınıfının yaratıcı gücüne her an güvenmeliyiz.» (Bu bildiri İşçi Davası'nın 8. sayısında yayınlanmıştır.)

O zaman söylenenler bugün için de geçerlidir. Toplu sözleşmenin imzalanmasından sonra işe giren işçilerin de sözleşme hükümlerinden eksiksiz yararlanabilmeleri için sonuna kadar direnilmelidir. Bu sözleşmede, başta iş güvenliği olmak üzere sosyal haklara önem verilmelidir. İşçiler, bu ortak mücadelelerinde mutlaka birlik ve dayanışma içinde olmalıdır.

Direniş yapan Kozlu işçilerinden bir gurup.

Maden işçileri ocaklara inmedi

EKİ Kozlu Bölgesi, Uzunmehmet, İncirharmanı ve İhsaniye Bölümlerinde çalışan maden işçileri, 24 Ağustos 1975 gecesi 24.00 - 08.00 vardiyasında ocaklara girmemişlerdir. Direniş, işçi sarayı ve tüketim kooperatifi binası için bir yevmiye tutarında paranın kesileceğinin Sendika yönetimi tarafından gazete ile ilân edilmesi üzerine başlamıştır.

Direniş karşısında Kozlu Bölgesine giden Z. M. İ. Sendikası başkanı Mehmet Tezer, bu parayı her ne pahasına olursa olsun kestireceğini, işçilerin işbaşı yapmaları gerektiğini söyleyince, işçiler Tezer'i kovmuşlardır. İşçiler isteklerini şu şekilde sıralamışlardır :

1 — İşçi sarayı ve tüketim kooperatifi için bir yevmiye tutarında para kesilmesi durdurulmalıdır.

2 — Guruplu işçilerin birikmiş beş yıllık ücretli izin paraları bir an önce ödenmelidir.

3 — Zonguldakspor için yapılan kesinti kaldırılmalıdır.

Tezer, işçiler tarafından kovulunca «İşçiler beni dinlemiyorlar, bir de siz konuşun» diyerek işvereni konuşmaya davet etmiştir. İşveren, işçilerin isteklerini kabul ettiğini bildirince, işçiler işbaşı yapmışlardır.

Z. M. İ. SENDİKASI GENEL BAŞKANI MEHMET TEZER İSTİFA ETTİ

Mehmet Tezer, Kozlu'daki direnişte işçilerin kendisini dinlememelerini gerekçe göstererek istifa etmiştir. Tezer, sendika gazetesinde yaptığı açıklamada, maden işçisini nankörlükle suçlayarak «Biz maden işçisinin refahı için çalışırken, onlar çeşitli tahriklere kapılarak çok zor koşullar altında sağladığımız birlik ve beraberliği bozma temayülü göstermişlerdir. Bundan böyle bana inanmayanlara hizmet etmekte fayda görmüyorum» demiştir.

Tezer'in istifası, işçi sınıfının gerisinde kalmış bir başkanın yada yönetimin açmazını sergilemektedir. Eğer Tezer, bir takım ince hesaplarla istifa etmiş olsa bile bu gerçek geçerlidir. Çünkü maden işçisi ne Tezer'i ne de onun yandaşlarını istemediğini açıkça göstermiştir.

Maden işçisi, 1972 yılında Tezer'i başkan seçtiğinde umutluydu. Onun hatalarına göz yumabiliyordu. Ama geçen zaman içinde Tezer yönetiminin yetersizliğini, yaptığı yolsuzlukları, işçi meselelerine çözüm getirmekten uzaklığını açıkça gördü. Öyleki işçiler, Kozluda Tezer'i kovdular. Tezer bu gerçeği görmüyor ve işçi arasındaki bazı hainlerden bahsederek işçileri işverene ve polise jurnal ediyor.

Maden işçisi, bu yöneticileri başından atıp sendikasına sahip çıkmalıdır.

Maden işçisi, kendi davasına samimiyetle inanmış yöneticileri işbaşına getirmelidir.

Bu yönetime karşı muhalefet, işçi sınıfına inanmış, bilinçli sosyalist işçilerin öncülüğünde yürütülmelidir.

Sendika başkanı mı köy kabadayısı mı

Personel kanununa göre memur olarak çalışmakta iken sendikalı işçi olan, ancak 1.3.1970 - 30.11.1970 tarihleri arasındaki 9 aylık maaş farkları kendilerine ödenmiyen 170 kadar Belediye işçisi, 1.8.1970 te bu haklarını almışlardır. Paralar, işçilere Genel İş Şube merkezinde ödenmiştir.

Ancak, Genel İş Bube Başkanı Şenol Kılıç Belginer, yol kesen köy kabadayısı gibi «RAKI PARASI» diyerek her işçiden 20 lira para kesmiştir. Hatta öyleki, 10 lira vermek isteyen işçilere «Rakı parası 10 lira mı, siz bu 10 lirayı ... sokun» demiştir.

Bunu yapan bir işçi sendikası başkanıdır. Üstelik kendisine ilerici, devrimci vs. diyen bir başkandır. Bu hareketin ilericilikle, devrimcilikle bağdaşır bir yanı olmadığı gibi iğrenç bir davranıştan başka bir şey değildir. İşçiler bu tür sendikacıları başlarından atmalıdırlar.

Bu konuyla ilgili ikinci bir nokta, ödemenin niçin sendika tarafından yapıldığıdır. Ödemenin diğer ödemeler gibi Belediyece yapılması gerekirdi. Bu nedenle, ortaya çıkan bu durumdan Belediye Reisi de sorumludur.